

TELEFON 26 579

AKERSGATEN 36
OSLO

CIGARMAGASINET

FAVORIT A/S

J. Saurén — Harald Schönfeldt

TOBAK, CIGARER, CIGARET-
TER, PIPER, SPILKORT M. M.

DAGBLADGAARDEN

TELEFON 26 579

Artistka
Prima Donna

P. D. og Twilfit

Korsetter
Korseletter
Hofteholdere
Bysteholdere
Sportsbeiler

Korsethuset A/s

Olav Trygvasons gt. 28

Ny Tids gaard ret overfor Dagsp.

NORSK SCHAKBLAD

ORGAN FOR NORSK SCHAKFORBUND

Nr. 2.

Mars 1928

9. aarg.

Fotograf Ivan Benkow

Trondhjem

Kongens gt. 20 III (Dr. Bang's gård) Telf. 5028

Medlem av:
NORSK SCHAKFORBUND

Billig sjakkliteratur

Et litet restoplag av **Sjakk-Revyen**
1925 (alt det utkomne) selges for kr. 2.
pr. ekspl. portofrit. Boks 246, T.hjem.

Norsk Schakblad — organ for Norsk Schakforbund — utkommer med 10 hefter årlig og koster kr. 6.— pr. årgang. Korrespondanse vedr. problemer sendes Th. C. Henriksen, Fredrikstad; all annen korrespondanse adresseres Norsk Schakblad, boks 246, Trondhjem.

A/S NIDAROS OG TRØNDELAGENS TRYKKERI — TRONDHJEM

Vi har flinke fagfolk,
og De vil finde at det
lønner sig at faa sko-
tøi, galoger og raagum-
misko reparert hos os.
Henter og bringer.

O. Stamnes A S
Telefon 3599 Bratørgaten

Turneringssjema

(for partinoteringer)

kr. 2.50 for 100.

NORSK SCHAKBLAD
Boks 246 — Trondhjem

Schakdiplomer

21×30 cm., vakkert litografert
i 2 farver.

Kr. 1.00 pr. stk. minst 10 stk.
Brukes av ca. 25 norske klubber.

Forlang prøve!

Bokhandler Erling Wold
DRAMMEN

*V*ort store lager av
schakbrikker og schakbretter anbefales.

Almindelige schakbrikker, 6 størrelser, fra kr. 2.25 til kr. 8.25 pr. spil
Internationale — 6 — — 3.50 — 11.00 —
Do. med bly og filt 6 — — 8.00 — 17.75 —
Reiseschak i flere størrelser og faconer.
Schakbretter i alle størrelser og priser.

N. W. DAMM & SØN
ØVRE SLOTSGATE 6, OSLO

Faaes ogsaa i

KIOSKENES EKSPEDITION
— TRONDHJEM —

NORSK SCHAKBLAD

ORGAN FOR NORSK SCHAKFORBUND

Ansvarlig redaktør: Olav R. Oversand. Problemavdelingen ved Th. C. Henriksen

Nr. 2.

Mars 1928.

9. aarg

Sluttspillet og sluttspillstudier.

Ved E. Jürgens.

V.

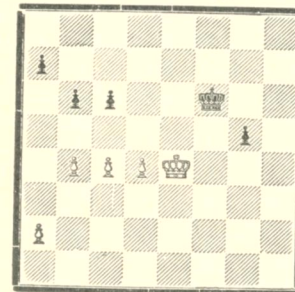
Til belysning av det jeg har fremholdt angående sluttspillet hitsettes i denne artikkel ytterligere endel partislutninger med anmerkninger av Mieses i «Hundert lehrreiche Stellungen aus Schachmeisterpartien». Man vil se, at der i almindelig utseende sluttstillinger kan skjule sig ganske forbløffende ting, som det ikke er lett å opdage. Dertil utkreves et skarpt øie og lang rutine. Jeg håper, at disse partislutninger med de vedføjede instruktive anmerkninger vil være en spore for mange til å gå i gang med det så viktige og på samme tid interessante sluttspillstudium.

De 4 første numre er rene bondesluttspill. Disse hører — som tidligere nevnt — til tross for deres tilsynelatende enkelhet til de vanskeligere deler av sjakkspillkunsten. Stillinger som ved første øiekast ser temmelig oplagte ut inneholder stundom forbausende finesser.

Nr. 1.

(Spillet i Bukarest 1911.)

Svart: N. N.

Hvit: Herland.

Sort har trekket og spilte

1. — — b6—b5

hvilket er en avgjørende feil. Hvit har nu anledning til å gjøre et av hine subtile, fine trekk, som de rene bondesluttspill er så rike på.

2. c4—c5 g5—g4

3. d4—d5†!

Et overraskende trekk.

3. — — c6×d5

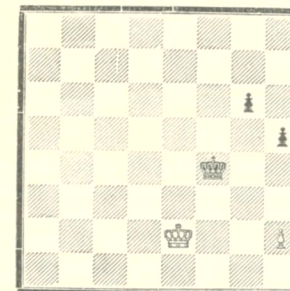
4. Kf4

og svart må tross begge sine fribønder oppgi partiet. — Med 1. — Kf6 hadde svart hatt remis.

Nr. 2.

(Intern. turn. i San Sebastian 1911.)

Svart: Schlechter.

Hvit: Marshall.

Også her har svart trekket og spilte feil.

1. — — Kf4—e4?

Det er besynderlig at en mester som Schlechter med lukkede øine gikk forbi den slett ikke så fjernt liggende vei til å vinne partiet: 1. — Kg4!, 2. Kf2 Kh3, 3. Kg1 h4, 4. Kh1 g5, 5. Kg1 g4, 6. Kh1 g3 o. s. v. Etter teksttrekket er partiet remis — et advarende eksempel på hvor lett man i slike stillinger kan gripe feil.

2. Ke2—f2 Ke4—d3

3. Kf2—f3 g6—g5

4. Kf3—f2 Kd3—e4

5. Kf2—e2 Ke4—f4

6. Ke2—f2 Kf4—g4

7. Kf2—g2 h5—h4

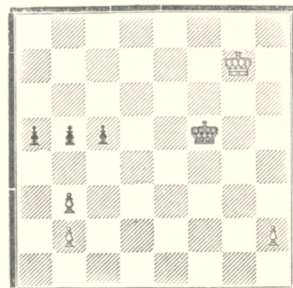
8. h2—h3†

og spillet blev remis.

Nr. 3.

(Intern. turn. i St. Petersburg 1913.)

Svart: Tarrasch.

Hvit: Dr. Lasker.

Hvit har trekket men synes å være fortapt, da jo h-linjen blir opholdt av den fiendtlige konge og fremstøtet c5—c4, b3×c4, b5×c4, c4—c3 og a5—a4 truer. Og dig gis der for hvit en reddende utvei.

1. h2—h4 Kf5—g4

2. Kg7—g6! — —

Det er «vitsen»! På det tilsynelatende nærliggende trekk Kf6? vinner nemlig svart ved det nevnte fremstøt. Men nu er svart nødt til å slå h-bonden og dermed gi motstanderen et viktig tempo.

2. — — Kg4×h4

3. Kg6—f5 Kh4—g3

4. Kf5—e4 Kf3—f2

5. Ke4—d5 Kf2—e3

6. Kd5×c5 Ke3—d3

7. Kc5×b5 Kd3—c2

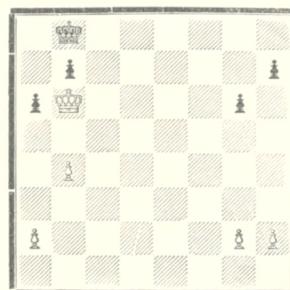
8. Kb5×a5 Kc2×b3

Remis.

Nr. 4.

(Spillet i Hamburg 1911.)

Svart: Marshall.

Hvit: Leonhardt.

1. a2—a3! — —

Det er viktig at bonden kun går ett skritt for å ha tempoet a3—a4 i reserve.

1. — — Kb8—c8

2. a3—a4 g6—g5

Tvungent. På 2. — Kb8 følger 3. g3, Kc8, 4. Ka7! Kc7, 5. b5 ab, 6. ab g5, 7. b6† Kc6, 8. g4 og hvit vinner.

3. h2—h3 Kc8—b8

4. g2—g3! Kb8—c8

5. h3—h4 g5×h4

6. g3×h4 Kc8×b8

7. Kb6—c5 Kb8—c7

8. Kc5—d5 Kc7—d7

9. Kd5—e5 Kd7—c6

På 9. — Ke7 vinner 10. a5. Uthung-ringstaktikk.

10. h4—h5 a6—a5

11. b4×a5 Kc6—c5

12. h5—h6 Kc5—b4

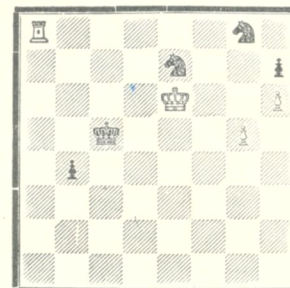
13. Ke5—f6 og svart gav op.

Et presist gjennomført bondesluttspill.

Nr. 5.

(Spillet i München 1914.)

Svart: N. N.

Hvit: Przepiórka.

Føreren av de hvite brikker vant på følgende geniale måte:

1. Ta8—b8! Kc5—c4

Svart har intet annet trekk. Tårn-trekket tilsikter kun å tvinge den fiendtlige konge til c4, hvorfor — det vil snart sees.

2. Tb8×g8! Se7×g8

3. g5—g6 b4—b3

4. g6×h7 b3—b2

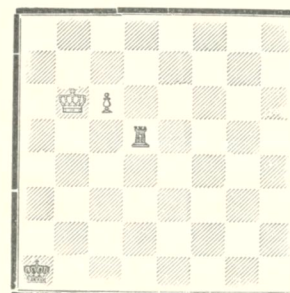
5. h7×g8 D b2—b1 D

6. h6—h7

og hvit vinner, da den svarte konge, idet den hvite flytter, får sjakk.

Nr. 6.

Hvit: Potter.

Svart: Fenton.

Denne stilling er avslutningen på et ca. 1880 i London spillet parti. Spillerne avbrøt det etter nogen trekk som remis. Men etterpå fant man at hvit

hadde kunnet vinne. Veien til gevinst er her en så egenartet pikant, at man må betegne dette sluttspill liketil som et unikum.

1. c6—c7 Td5—d6†

2. Kb6—b5 — —

Betrer kongen c-linjen, så følger Td1 med truselen Tc1†. På 2. Kb7 fører Td7 straks til remis.

2. — — Td6—d5†

3. Kb5—b4 Td5—d4†

4. Kb4—b3 Td4—d3†

5. Kb3—c2 — —

Nu kan bonden ikke lenger opholdes. Men det var kun forspillet, de egentlige finesser begynner først nu.

5. — — Td5—d4!

På c8 D følger Tc4†, og tas tårnet, så er svart pat.

6. c7—c8 T! — —

Med truselen Ta8†.

6. — — Td4—a4

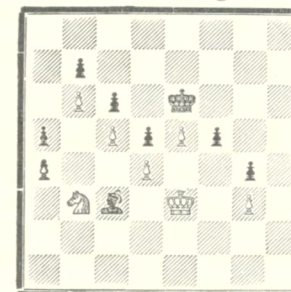
7. Kc2—b3

og hvit vinner, da svart ikke kan forhindre tårntap eller mat på c1. — Det levende parti har her skapt en henrivende studie av klassisk enkelhet, hvorav den mest begavede komponist kunde være stolt.

Nr. 7.

(Intern. turn. London 1883.)

Svart: Tschigorin.

Hvit: Zukertort.

I sluttspillet anses springerens og løperens gjennomsnittlige verdi å være omtrent like. Man kan oppstille den almindelige setning, at i stillinger med fribønder på begge sider er løperen på grunn av sin fjernvirkning

springeren overlegen. Springerer er derimot i blokkerte stillinger sterkere, især da når ingen andre officerer finnes enn på den ene side en løper, på den annen en springer.

1. Sb3—c1	Lc3—b4
2. Sc1—d3	Lb4—c3!
3. Sd3—f4†	Ke6—e7
(eller f7)
4. Sf4×d5(†)	c6×d5
5. c5—c6	

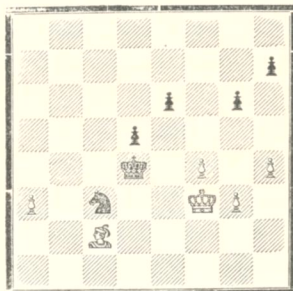
og hvit vant.

Lengere motstand kunde svart by med 3. — Kd7, men også da vinner hvit: 4. e6† Kd8, (hvis Ke7 så 5. Sd5† osv.) 5. Se2, Le1, 6. Kf4 Ke7, 7. Kf5: Lf2, 8. Kg4: Ke6:, 9. Kf3, Le1, 10. g4 Ld2, 11. Sg3 Lh6, 12. Sf5 Lf8 (der truer Sd6), 13. Kf4 ved siden av g4—g5 o. s. v.

Nr. 8.

(Spillet i Berlin 1905)

Svart: J o h n.

Hvit: D r. L e w i t t.

(Svart har trekket.)

Her hvor ingen blokkert stilling foreligger er løperen den overlegne.

1. — —	Sc3—b5
2. h4—h5!	Sb5×a3
3. Lc2×g6	h7—h6!
4. g3—g4	e6—e5
5. g4—g5	e5—e4†
6. Kf3—e2	h6×g5
7. f4×g5	

og hvit vinner.

Det første spill sjakk

Jeg hørte engang at en indiamann, for vel tusinde år tilbake vandret avsted på en sandet strand med et veldig skjegg på sin hake.

At han var en lærd det skjønner De nok,

han var klædt litt antikk i moten: Med rutete bukser og rutet rok, og han sparket i sandet med foten. Han gikk og funderte den lærde mannen,

på strandens toppede bakker. Tålmodig han går der og ventet en annen,

det er hans kollega og makker.

Så kommer den annen traskende til, og et skrin han har under armen.

Han hilser sin venn med et stille smil,

og klager sig litt over varmen. I sandet de setter sig begge to, hvad er det de nu har for sig, mon tro?

Den første tar av sin rutete frakk, den annen tar skrinet med tårn og bønder.

Om hvit eller svart den første trakk, så stiller de brikker og spiller sjakk de to orientens sønner.

Se det har jeg hørt, De kan tro hvad De vil, jeg sier det ikke for å skryte.

Men sagnet forteller at slik blev det til,

det første og største av alle spill — — Kanhende er det en mythe.

Denne myte danner inledningen til en av Birger Madsen forfattet lengere prolog, som blev lest op på Fredrikstad Schakselskaps 25-årsjubileumsfest 23. januar.

Sjakkjubileet og stormesterturneringen i Berlin.

Tysklands eldste sjakk-klubb «Berliner Schachgesellschaft» kan i år se tilbake på 100 års virke. Det er et rikt og betydningsfullt arbeide denne klubb gjennom disse 100 år har utfoldet; ja jeg tror tror man kan si at dens betydning for utviklingen av sjakklivet såvel i Tyskland som i de fleste andre europeiske land er uvurdelig.

Sittende fra venstre: Dr. Tartakower, Réti, Nimzowitsch, Brinckmann, Dr. B. Lasker, Leonhardt.

Stående fra venstre: Ahues, Steiner, Koch, Schlage, Stoltz, Helling, Sämisch, Bogoljubow.

Det var ytterst slette sjakkforhold i Tyskland før «Berliner Schachgesellschaft»'s dannelse, så det var vanskelige kår klubben den første tid hadde å arbeide under. Det raske opsving som det tyske sjakkliv, som nettopp utgikk fra «Berliner Schachgesellschaft», tok etter denne klubs dannelse er derfor så meget mer beundringsverdige.

Det moderne sjakkspills historie kan man vel si rekke over 400 år tilbake i tiden. Til henimot år 1700 hadde italienerne og spanierne føringen da de blev avløst av englenderne og franskmennene. Dette forhold endret sig fullstendig efter «B. S.»s dannelse, og det må tilskrives denne klubb fortjenesten av at tysk sjakk mer og mer blev gjenstand for utlandets respekt og anerkjennelse, og at en tysk mester i midten av det 19. århundre kunde vise utlandet

sin overlegenhet; det var sjakk-giganten Adolf Anderssen fra Breslau.

Hvad der fantes av tysk sjakk-literatur før «B. S.»'s dannelse var så godt som ingenting. «B. S.» skulde imidlertid fostre de mestre som man med rette kan kalle skaperne av den tyske sjakk-literatur; jeg kan nevne Paul Rudolf von Bilguer, Jean Dufresne og Bardeleben. Forøvrig har klubben blandt sine medlemmer tellet mestre som Neumann, Schallop, Caro og Teichmann, og den dag idag er ennu sjakkveteranene Mieses, Dr. Em. Lasker og Dr. Tarasch å se i klubbens lokaler i Kantstr. 8.

Det er et stort jubileum som «B. S.» i år feirer, og det er da også gjort meget fra klubbens side for at festlighetene skal bli de beste. Særlig vellykket forløp den stormesterturnering som fant sted i klubbens lokaler i tiden mellom 4. og 20. februar. Til arrangementet var det også 1. — pristageren Nimzowitsch i varme ordelag tilkjennegav. Foruten stormestrene Bogoljubow, Tartakower, Nimzowitsch og Réti, deltok den schweiziske mester Johner, den ungarske mester Steiner, den svenske mester Stolz og de tyske mestre Leonhardt, Brinckmann, Schlage, Koch, Ahues, Sämisch og Helling.

Nimzowitsch befant sig i denne turnering i en utmerket form som igrunnen nu har vart i tre hele år. Åpenbart står han foran en ny triumf! Han seiret med 10 pt., $\frac{1}{2}$ pt. foran sin rival Bogoljubow, som fikk $9\frac{1}{2}$ pt. Bogoljubows partier er alltid karakterfulle. Han går angrepsvis tilverks og alltid får han nye ideer. Hans partier er alltid av stor interesse selvom han en gang iblandt skulde tape et. Tartakower fikk 3. pris med 8 pt. Han har i denne turnering levert svært mange remispartier hvilket ikke stemmer overens med hans vanlige sterke spill, hvor det «enten—eller» er så betegnende. Johner besatte 4. plass med $7\frac{1}{2}$ pt. Efter 10. runde ledet Johner sammen med Nimzowitsch med hver 7 pt.! Bogoljubow lå da på 3. plass med $6\frac{1}{2}$ pt. De siste 3 runder spilte imidlertid Johner svært dår-

lig og opnådde på disse kun $\frac{1}{2}$ pt. Helling blev den beste tysker og besatte 5. plassen med 7 pt.

Det var første gang den unge lovende berliner deltok i en stor intern. turnering, så hans resultat må nærmest betegnes som en prestasjon. Mon vi ikke her står overfor en ny stjerne? Réti, Steiner og Brinckmann opnådde alle $6\frac{1}{2}$ pt. foran Sämisch og Ahues som hver fikk 6 pt. Réti og Brinckmann overrasket, dog hver på formådde å slå både Nimzowitsch, Bogoljubow, Tartakower og Réti. Så meget mere uforståelig er derfor hans resultat mot de mindre sterke spillere som Leonhardt, Schlage m. fl. Både Sämisch og Ahues skuffet, og særlig da Ahues som i de siste par år har gjort sig fordelaktig bemerket i de store internasjonale turneringer. Derefter følger Stolz, Leonhardt og Schlage med hver $4\frac{1}{2}$ pt. foran Berliner-mesteren Koch som kun opnådde 4 pt. Svensken Stolz efterlot sig et meget sympatisk inntrykk. Hans spill var likeså «sympatisk» som mannen selv. Turneringens senior Leonhardt, som i Königsberg nok ikke har likeverdige motstandere, syntes å mangle den fornødne kamptrening. Han overrasket imidlertid ved å slå Steiner i et parti som tør være turneringens vakreste. Debutanten Schlage var ikke vant til den internasjonale turnerings atmosfære og måtte først venne sig til denne. Hvad han kunde, viste han i de siste runder. I partiene mot Bogoljubow og Nimzowitsch vdet han den største motstand. Koch var svk den største del av turneringen og hans resultat må sees under lys herav.

Prisen for den beste dilettant tilkom turneringens Benjamin, Helling; mens prisen for det beste resultat mot pristagerne selvfølgelig tilkom Steier.

Ragnar Opsahl.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Sum	Premie
1. Nimzowitsch	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	0	1	1	1	1	1	1	10	I.
2. Bogoljubow	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$9\frac{1}{2}$	II.
3. Dr. Tartakower	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	1	1	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	8	III.
4. Paul Johner	$\frac{1}{2}$	0	0	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	0	$7\frac{1}{2}$	IV.
5. Helling	0	0	0	$\frac{1}{2}$	—	1	0	1	$\frac{1}{2}$	1	1	0	1	1	7	
6. Brinckmann	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	—	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	
7. Réti	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	—	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	
8. L. Steiner	1	1	1	0	0	$\frac{1}{2}$	1	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	
9. Ahues	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	6	
10. Sämisch	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	1	1	1	6	
11. Leonhardt	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	0	1	$\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	
12. Schlage	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	0	0	1	0	0	1	—	0	$\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	
13. Stolz	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	1	—	1	$4\frac{1}{2}$	
14. Koch	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	—	4	

467. Dronningbondespill.

Spillet i 7de Runde.

A. Nimzowitsch.	A. Brinckmann.	Dr. Lasker spurte mig engang, hvorfor jeg altid plejede at spille hypermodernt. «Jeg er overbevist om, at De ogsaa ved at anvende almind-
1. d2—d4	d7—d5	
2. Sg1—f3	e7—e6	
3. Lc1—f4	— —	

lige Spilaabninger vil kunne give Partierne et originalt Præg, mente han. Dette her Parti viser, hvor rigtig hans Opfatelse er.

3. — — Sg8—f6
4. e2—e3 c7—c5
5. c2—c3 Dd8—b6?

Tilsyneladende et normalt Træk, der i alle Henseender opfylder Stillingens Krav, Trækket baade udvikler, truer og trykker. Og dog er Trækket svagt. Grunden ligger i at Sorts Indvirkning paa de centrale Felter bliver mindre, f. ex. efter Sc6 er Ld6 umuliggjort. Det er af største Betydning ogsaa i pædagogisk Henseende, at øke sin Opmærksomhed i denne Retning: Ved hvert Træk skal der undersøges om Ens Indflydelse paa det centrale Omraade bliver større eller mindre.

6. Dd1—b3 Sb8—c6
7. Sb1—d2 Sf6—h5

En ny Svækkelse af den «centrale Indflydelse». Springerens stod udmærket paa f6 (Retning e4).

8. Db3×b6 a7×b6
9. Lf4—c7 — —

Denne her tidsrøvende Manøvre er kun spillelig, fordi Sort i sit 7. Træk opgav Kontrollen over Punkt e4.

9. — — c5—c4
10. Lc7×b6 Sh5—f6!

Springeren er kommen hjem! Det var ogsaa strengt nødvendigt, eller skulde Sort maaske arbejde paa Dronningfløjen med en deplaceret Springer paa den anden Side af Brættet! Resultatet vilde blive en Skuffelse f. ex. 10. — Ta6, 11. Lc7 b5, 12. Le2 b4, 13. c6! S×b4, 14. 0—0 S×a2, 15. b3 og Hvid vinder.

11. Lb6—c7 b7—b5
12. Lf1—e2 Ke8—d7
13. Lc7—g3 Lc8—b7
14. Sf3—e5† Sc6×e5
15. d4×e5 Sf6—e4
I Fald 15. — Se8 saa Lf3 og e4.
16. Sd2×e4 d5×e4
17. 0—0 Lb7—d5
18. f2—f3 Lf8—c5
19. f3×e4 — —

Hvid tror ikke paa, at Sort efter de 2 Feil, han har begaaet, kunde være i Stand til at yde alvorlig Modstand paa det af ham négligerede centrale Kampomraade. Ellers var det ogsaa tænkeligt, roligt at spille 19. Kf2.

19. — — Lc5×e3†
20. Kg1—h1? — —

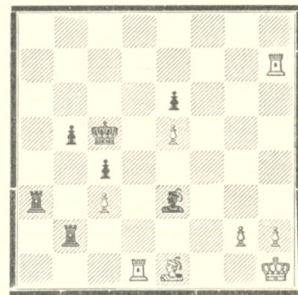
Ret saa letsindigt spillet! Sort beholder nu 2 faretruende Løbere og hele Hvids Fordel gaar til Spilde. Og dog var det saa nemt at realisere Positionsfordelen gennem at spille 20. Lf2 f. Ex. 20. L×f2, 21. T×f2 L×e4, 22. T×f7 K×c6, 23. T×g7 Th8—d8, 24. Tg4 Kd5, 25. Tae1 og Sort er haabløs (25. — T×a2?, 26. T×e4 K×e4, 27. L×c4† etc.) Efter 20 Kh1? begynder saa at sige et nyt Parti, hvor Udsigterne ligger nærmest paa Sorts Side.

20. — — Ld5×e4
21. Tf1×f7† Kd7—c6
22. Tf7×g7 Th8—d8
23. Tg7—g4 Td8—d2!

Udmærket spillet!
24. Tg4×e4 Td2×e2
25. a2—a3 — —

I Tilfælde af 25. Lf4 følger der T×a2 Td1 Td2! etc.

25. — — Kc6—d5
26. Te4—h4 Te2×b2
27. Ta1—d1† Kd5—c5
28. Th4×h7 Ta8×a3
29. Lg3—e1 — —

29. — — Le3—f2

Interessant var her Forsøget 29. — Td2! F. ex. 30 L×d2 L×d2, 31. Te7†

Kb6, 32. Te7 L×c3, 33. T×e6 Kc5 Te8 med Fordel for Hvid.

30. Th7—c7†! — —

Men ikke det fristende Træk 30. Td6 med Matrussel, fordi Sort svarer 30. — T×c3!! og vinder.

30. — — Kc5—b6

31. Te7—e7 Kb6—c5

32. Te7—c7† Kc5—b6

33. Te7—f7 Lf2—c5

34. Tf7—f6 b5—b4

Hvids Hovedsvakhed ligger i, at dens første Række ikke er forsvaret. Af denne grund var 34. Tb3 at foretrække. Fortsættelsen kunde da blive (34. — Tb3), 35. T×e6† Kb7, 36. Th6 Tb1, 37. Th7† Kb6! [men ikke Kc6, fordi efter 38. Thd7 b4, 39. cb L×b4, 40. L×b4 T×b4, 41. e6 c3, 42. e7.c2 følger 43. e8D med Afdækkertrussel.] 38. Thd7 b4, 39. bc L×b4, 40. L×b4 (ikke 40 Lf2† p. g. af Kc6 og ligeledes ikke 40. e6 p. g. af 40. — L×e1, 41. e7 T×d1, 42. e8D Ld2†-) 40. — T×b4, 41. Td6† med evig Skak, da Felterne b5 og a4 ikke maa besættes med Henblik til «Hurtigtoget» e5—e6—e7—e8D† (med Skak!).

Det ser altsaa ud til, at Sort kunde naa remis ved at spille 34. — Tb3.

35. Tf6×e6† Kb6—b5

36. c3×b4 Ta3—d3

Interessant og aandrigt spillet, men bedre Remis-Udsigter gav Le3.

37. Td1—c1? — —

I saadant et Kompliceret Parti og navnlig naar Tidsnød truer, er det nok saa næmnt at lave et forkert Træk. Rigtigt og til Gevinst førende var 37. Ta1.

37. — — Lc5×b4

Tager ikke Chancen. Rigtig var: 37. — Le3!, 38. Ta1 Ld2! med Gevinstchancer.

38. Le1×b4 Tb2×b4

39. h2—h3 c4—c3

40. Te6—e8 Tb4—c4

41. e5—e6 c3—c2

42. Te8—b8† Kb5—a4

43. e6—e7 Opgivet.

Thi paa 43. — Td1† følger naturligvis 44. Kh2.

Noter for Norsk Schakblad af
A. Nimzowitsch.

468. Dronninggambit.

Spilt i 7. runde den 11. februar.

Boguljubow. Réti.
1. d2—d4 Sg8—f6
2. c2—c4 e7—e6
3. Sg1—f3 d7—d5
4. Lc1—g5 c7—c6
5. e2—e3 Lf8—b4†

Mester Réti pleier i almindelighed å behandle åpningen meget fint, men den måte han her forsvaret dronninggambiten på, er lite tilfredsstillende. Den vanlige spillemåte 5. — Sbd7 efterfulgt av 6. — Le7 og 0—0 eller eventuelt 6. — Da5, den såkalte Cambridge-Spring-variant er avgjort å foretrekke.

6. Sb1—d2 h7—h6
7. Lg5×f6 Dd8×f6
8. a2—a3 Lb4—a5

Også dette er våget, fordi det koster tid. Bedre var bytte på d2.

9. Lf1—d3 Sb8—d7
10. 0—0 0—0
11. e3—e4! d5×e4
12. Sd2×e4 Df6—e7
13. Dd1—e2 La5—c7
14. Tf1—e1 — —

Dette er meget sterkere enn f. eks. Td1, for nu kan svart ikke gjenneføre sin hensikt å spille e6—e5.

14. — — b7—b6

Svart er allerede i forlegenhet. Med 14. — e5; 15. Sg3 vilde bonden e5 komme i fare. Teksttrekket skal forberede c6—c5, som hvit dog lett parerer.

15. b2—b4! Tf8—d8
16. c4—c5! — —

På grunn av sin store posisjons-overlegenhet behøver hvit ikke å være redd for den akterutseilte bonde d4.

16. — — Sd7—f8
17. Ta1—c1 Sf8—g6
Bedre var straks Ld7 for å forbinde tårnene. Springerer stod dessuten foreløbig bedre på f8.

18. g2—g3 Lc8—d7
19. Se4—d2 Sg6—f8

Svart opdager ikke den fiendtlige trusel å beleire bonden c6. Ellers hadde han vel forsøkt De8 og Se7 for å forsvare denne bonde. L×g6 var mindre å frykte, skjønt dette vilde gjøre svarts bondestilling dårligere.

20. Ld3—e4 b6×c5

Forholdsvis bedre var b6—b5. Svart kunde da fortsette med a7—a5, og i hvert fall vilde det ennu ha blitt en lang kamp, mens teksttrekket snart gjør all videre motstand utsiktsløs.

21. d4×c5! Ta8—c8

Da det possisjonsmessige trekk 21. — a5 strander på 22. b5!, kan svart intet foreta, og må rolig se på hvorledes motstanderen oparbeider den avgjørende oppstilling.

22. De2—a6! Lc7—b8
23. Sd2—c4 Ld7—e8
24. Sc4—a5! — —

469. Spansk.

Spilt i 2. runde den 5. februar.

L. Steiner.	Helling.
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. 0—0	Lf8—e7
6. Tf1—e1	b7—b5
7. La4—b3	0—0
8. c2—c3	d7—d5

Dette åndrike bondeoffer har den geniale amerikaner Marshall oppfunnet og den første han overrasket med det, var den tidligere verdensmester Capablanca i et turneringsparti i New York. Hvit kan ikke godt avslå og må overlate svart et rett farlig angrep. Allerede tidlig arter spillet sig meget skarpt og leder inn i et vilt farvann! En sådan spillemåte er alde-

Vinsttrekket! Enten blir bonden c6 vunnet eller kvaliteten.

24. — — De7—c7
25. Sa5—b7 f7—f5
26. Le4—c2 — —

Dårligere var straks 26. S×d8 på grunn av fe, og svart vinner to offiserer mot ett tårn.

26. — — Le8—h5
27. Sb7×d8 Lh5×f3
28. Sd8×e6 Sf8×e6
29. Te1×e6 Lf3—d5
30. Te6—e7! — —

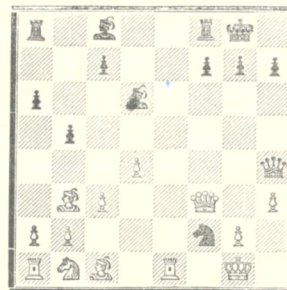
Det sterkeste! Teksttrekket avslutter partiet raskest.

30. — — Dc7×e7
31. Da6×c8† De7—f8
32. De8×f5 Df8×f5
33. Lc2×f5 Lb8—e5
34. Tc1—e1 Le5—c7
35. Te1—e7 Opgitt.

Boguljubov har med fullendt mesterskap utnyttet motstanderens mindreverdige partianlegg til vinst.

Anmerkninger for Norsk Schakblad av Rudolf Spielmann.

14. h2—h3 Dd8—h4
15. Dd1—f3 Sg4×f2

16. Df3×f2? — —

Hittil fullkommen identisk med det allerede omtalte parti mellem Capablanca og Marshall. Den store forsværskunstner Capablanca fant den gang ved brettet det beste trekk for hvit på dette sted, nemlig Te1—e2! Derefter opstod store komplikasjoner, men hvit kom sluttelig i fordel med to lettere offiserer mot ett tårn.

Straks å anta springerofret er forderdervelig.

16. — — Ld6—h2†
Ifall strak Ld6—g3?, 17. Df3×f7† og matt i neste trekk. Men ved mellemjakken på h2 tvinger svart den hvite konge på f-linjen og utelukker således denne motkombinasjon. Bærevidden av denne fine manøver hadde hvit ikke tatt i betraktning. Som hans 18. trekk viser, er den heller ikke etterpå kommet til hans bevissthet.

17. Kg1—f1 Lh2—g3
18. Df3×f7†? — —

Hvit er sjakkblind! Åpenbart tror han å sette motstanderen matt i neste trekk, men overser at dronningen nu kan bli slått med sjakk. Partiet var i et hvert fall tapt, ifall f. eks. Df2—e2 så Lc8×h3, 19. g2×h3 Ta8—c8 og vinner.

18. — — Tf8×f7†
Opgitt.

Anmerkninger av F. Sämisch.

470. Indisk.

Spilt i 7. runde.

Stoltz.	F. Sämisch.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	Lf8—b4
4. Dd1—c2	c7—c5

Dette foretagelseslystne fremstøt gir vel ved riktig spill motstanderen en smule posisjonsfordel, men fører til forviklede og kombinasjonsrike stillinger. Den enkleste utligningsfremgangsmåte er på dette sted 4. — d5!, hvorefter opstår en avart av dronninggambit, hvori den hvite dronning har tatt i besiddelse det uøkonomiske felt c2. (Motspill: Besettelse av c-linjen, fulgt av senere c5! osv.)

5. Sg1—f3 — —

Dog ikke det beste! Riktig er 5. de! L×c5, 6. Sf3 Sc6, 7. Lg5 0—0, 8. Td1! med begynnende trykk på d-linjen.

5. — — Sb8—c6
6. a2—a3 — —

Fremdeles kunde hvit lede inn i den oven omtalte variant med 6. de.

6. — — Lb4×c3†
7. b2×c3? — —

Den dobbeltbonde som nu opstår, viser sig snart som en slem svekkelse av den hvite bondestilling. Å foretrekke var derfor 7. D×c3 med helt ut tilfredsstillende spill for hvit.

7. — — d7—d6
8. g2—g3 — —

Svakheten på egen dronningfløi tvinger hvit til allerede i midtspillet å søke avgjørelsen, da fienden åpenbart har de bedre utsikter i sluttspillet. Av denne grunn må han spille så skarpt som mulig. (8. e4 etterfulgt av Ld3, 0—0 og senere f4 osv.) Løperens utvikling til g2, blir prektig gjendrevet av den tyske mester.

8. — — b7—b6
9. Lf1—g2 Lc8—b7
10. 0—0 0—0
11. e2—e4? — —

Denne yderligere slappelse av den allerede noget brøstfeldige centrums-

stilling fører i partiets videre forløp til tap av den strategisk viktige bonde c4. Den eneste måte nødtørftig å holde stillingen på er fengslingstrekket 11. Lg5; ifall da 11. h6, så 12. Lxf6 Dxf6, 13. e3 Sa5, 14. Sd2 Lxg2, 15. Kxg2 Tac8, 16. Dd3 med vanskelig spill, som dog er mulig å forsvare.

11. — — Sc6—a5

Nu ser man svakheten av det 11. trekk. Da det dobbelte angrep på c4 og e4 ikke godt lar sig parere, gjør hvit gode miner til slett spill, og forsøker å gjenvinne den posisjonelle likevekt ved et hensynsløst angrepsforsøk.

12. Tf1—e1 c5xd4
13. c3xd4 Ta8—c8
14. e4—e5 — —

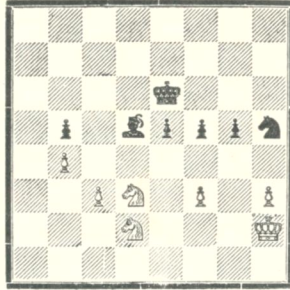
Smerter over tapet av det sorgens barn c4 driver hvit allerede nu til fortvilelse. (14. Sd2 La6, 15. Lf1 Dc7, 16. Da4 Dd7! osv.)

14. — — Tc8xc4
15. Dc2—a2 d6xe5
16. d4xe5 Sf6—d5
17. Lc1—g5 Dd8—c7
18. Ta1—c1 Tf8—c8

Besiddelsen av den åpne c-linje gjør nu enhver motstand utsiktsløs. Det følgende sluttspill blir av Sämisch gjennomført med mønsterverdig akkuraterte.

19. Da2—b1 Sd5—c3
20. Db1—d3 Sa5—b3
21. Tc1—d1 — —

Da hvit etter 21. Tc2 må vente sig

Sluttspill nr. 47.

Hvit: Schlage. Svart: Nimzowitsch.

69. — — e5—e4

Uten videre er det klart at hvit i denne posisjon allerede er fullstendig overspilt, og hans stilling må betegnes som utsiktsløs. Bonde c3 ligger tilbake, f3 og h3 er isolerte, svart derimot har en kompakt og bevegelig bondemasse i centrum, hans løper er meget sterk, og hans konge står centralt, mens den hvite konge må holde

en kvalfull kvelningsdød, offererer han for i alle fall å komme noget til ånde, med tungt hjerte sin kvalitet.

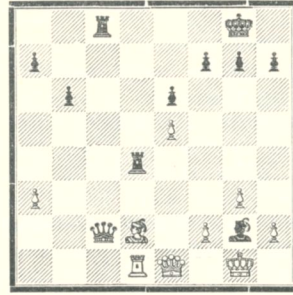
21. — — Lb7—d5

Med grisk mordersinn føler svart på ingen måte nogen lyst til å opgi sine stranguleringsplaner.

22. Sf3—d2 Tc4—d4
23. Dd3—e3 Sc3xd1

Nu er det rentabelt å vippe tårnet ut.

24. Te1xd1 Dc7—e2
25. De3—e1 Sb3xd2
26. Lg5xd2 Ld5xg2!

Nådestøtet! Det følger nu bare nogen få treknings — — —

27. Td1—c1 Dc2xc1!
28. Ld2xc1 Lg2—f3
29. Lc1—d2 Tc8—c2

Og hvit gav op, da han ikke bare taper løperen, men ved matt-truselen Td1 enn videre også dronningen.

Anmerkninger for Norsk Schakblad av Hans Müller.

49. Kd3—c3 Kd5—c6
Anmerkninger av M. Blümich i Deutsche Schachzeitung.

Springer-sluttspillet, skriver Wiener Schachzeitung, er rett interessant, men et sted lar Capablanca den sterke fortsettelse gå fra sig, og spillet blir uavgjort. I det 44. trekk skulde han ha trukket Sd5!, hvad der avsperrer den hvite konge. Ifall da f. eks. 45. Sc1? (for ved Sc1—e2—c3! å parere Sd5—f6—e4), så 45. —f4!, 46. e4 f3!, 47. gf (47. g3 Sf6) Sf4, 48. h4 h5, 49. Kc3 g5! og svart vinner. Også med andre svar hadde svart de bedre utsikter.

Den argentinske avis «La Patria degli Italiani» skriver om partiet: Omtrent 20 minutter før midnatt, da partiet etter bestemmelsene skulde avbrytes, gikk Capablanca inn i den sal hvor publikum kunde følge og kommentere spillet gang, og snart derefter inn i et tilstøtende værelse, hvor han begynte et parti bridge, da hans sekundant, señor Ibanez, meddelte ham at Aljechin allerede hadde besluttet sig til et trekk. Capablanca svarte at dette trekk skulde avgis og partiet avbrytes. Fra dette forsett kunde hverken señor Ibanez' forestillinger om at den tid som manglet på kl. 24 blev regnet på ham, eller publikums overraskelse og misbilligelse rokke ham. En stor del av de tilstedeværende personer stod omkring bordet hvor Capablanca hadde begynt å spille bridge, og mange andre dannet grupper, som kommenterte kubanens fremgangsmåte.

3. Indisk parti.

Spilt 21.—22. september.

Capablanca, hvit.

1. d2—d4 Sg8—f6

Aljechin, svart.
2. Sg1—f3 b7—b6

At 2. — d5 må være det korrekte svar hvis det finnes et sådant, skulde synes selvfølgelig. Vilde man imidlertid formode at trekket anvendes enten for å gjendrive hvits første trekk eller som nødhjelp i klar bevissthet om dets ideelle utilstrekkelighet, så vilde man være for godtroende; det hele er kun uklarthet. (Dette gjelder naturligvis ikke spesielt Aljechin, men hele den toneangivende sjakkverden — Nimzomitsch alene undtatt).

3. g2—g3

Man kan ikke si at de to fløibondetrekke er hinannen verdige; — for hvits er avgjort ennu verre. Enten 3. c4 eller 3. Lg5 må være det riktige, rimeligvis det første.

3. — — Lc8—b7

4. Lf1—g2

Relativt bedre var ennu c2—c4.

4. — — c7—c5!

Hermed treffer Aljechin svakheten i hvits anlegg av spillet midt i blinken. Det er verd å bemerke at g2—g3 i den analoge variant 2. — e6, 3. c4 b6, 4. g3 Lb7, 5. Lg2 kanskje også gjendrivs ved 5. — c5; for med 6. d5 ed, 7. Sh 4 hadde Aljechin som bekjent ikke hell mot Capablanca i New York, og det som sterkere anbefalte 7. Sg5 synes å være en direkte feil på grunn av Se4 (8. cd Sxg5, 9. h4 Se6).

5. 0—0 — —

Svart har fullstendig betrikket sig og fått i det minste like godt spill som hvit.

17. Lf4—e5 Ta8—c8

Nu oppgir hvit også sin angrepsplan på diagonalen til h7.

18. Dc2—e2	Sc5—e4	19. Le5—d4	Le7—e5
20. Sc3×e4	Le5×d4	21. Sf3×d4	Lb7×e4
22. La2—b1	Tc8×c1	23. Td1×c1	Le4×b1
24. Tc1×b1	Te8—c8		

Svart er den åpne c-linje. Som forøvrig svært ofte i denne match lykkes det Aljechins omsorgfulle forsvare å påvise at den fordel som besiddelsen av tårnlinjen betegner, ikke er tilstrekkelig til vinst.

25. De2—e1	Db6—c7	26. h2—h3	Sf6—e4
27. Sd4—e2	Dc7—e5	28. Tb1—c1	Tc8×c1
29. Del×c1	De5—c5	30. Dc1×c5	Se4×c5
31. Se2—d4	Kg8—f8	32. b2—b4	Sc5—a4
33. Kg1—f1	Sa4—b6	34. Sd4—b3	—

Nu er nådd fullstendig identiske stillinger. Svart er ved trekket, men denne ringe fordel er ikke nok til vinst.

34. —	Sb6—c4	35. Sb3—c5	Sc4×a3
36. Se5×a6	Kf8—e7	37. Kf1—e2	Ke7—d6
38. Ke2—d3	Sa3—c4	39. Sa6—c5	f7—f5
40. Kd3—c3	Kd6—d5	41. Sc5—a6	Ka5—d6
42. Sa6—c5	Sc4—b6	43. Se5—d3	e6—e5
44. Kc3—b3	Sb6—c4		

Sd5 kom meget i betraktning.

45. Kb3—c3	Kd6—d5	46. Sd3—c5	Sc4—d6
47. Kc3—d3	g7—g5	48. Sc5—a6	e5—e4+

Svært å tro at Capablanca har *tilsiktet* opprivelsen av centrum og avbygningen av Lg2. Men det er vel det forholdsvise beste, 5. det vilde gi svart for stor styrke i centrum, og begge dekningsstrekkene 5. c3 og 5. e3 vilde bortsett fra øvrige iøinfallende skavanker desavouere hvits 3. trekk; for Lg2 forplikter til e2—c4 (dette derimot ikke til Lg2).

5. —	c5×d4	6. Sf3×d4	Lh7×g2
7. Kg1×g2	d7—d5	8. c2—c4	—
8. —	e7—e6		

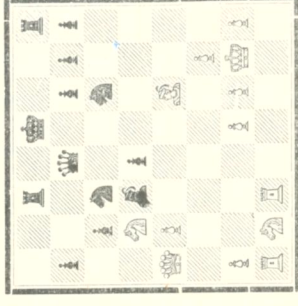
Nødvendig for å hindre e7—e5.

Kan skje uten fare, men oppgir uten grunn tempovinsten e7—e5. Sterkere var 8. — dc1, 9. Da4+ (Hvit har intet bedre) Dd7, 10. D×c4 (Sb5? Dc6! fulgt av Sf47 og a7—a6 og svart beholder bonden) e5, 11. Sb5 (på det vel noget bedre Sf3 kan foruten Sc6 også følge Dc6) Sc6, 12. Td1 Db7, 13. f3 a6, 14. Sd6+ L×d6, 15. T×d6 Sd4, 16. Sc3 0—0 med fortreffelig spill.

9. Dd1—a4+	Dd8—d7	10. Sd4—b5	Sb8—c6
11. c4×d5	e6×d5	12. Lc1—f4	Ta8—c8
13. Tf1—c1	Lf8—c5?		

På 13. — Se4 søker jeg forgjøves nogen fordel for hvit. På 14. Sc7+ T×c7, 15. L×c7 Sc5, 16. Df4 Se6, 17. Da4 Sc5 må hvit ta remis, på 14b4 kan følge Ld6 eller kanskje g5; på alt annet kastes hvit tilbake ved Sc5. Er dette riktig, er det svært å forstå at Aljechin, der umulig kan ha oversett hvits svar, ikke har søkt og funnet denne redning.

14. b2—b4! —

Vinner en officer mot kvaliteten og bonde.

14. — — Lc5×b4

På 14. — S×b4 følger 15. Sd6+ med vinst av kvaliteten. Dog gav dette nok de beste chancer.

15. Tc1×c6 Tc8×c6 16. Da4×b4 Sf6—e4

Stillingen ser nu ikke lys ut for svart. Ikke alene er han materielt underlegen, men også hans posisjon er mindre tilfredsstillende, da rokaden er forhindret og de svarte offiserer står dårlig. Hvits følgende trekk ser noget passiv ut, da det muliggjør rokaden omenn på bekostning av den svake d-bonde.

17. Sb1—d2 Se4×d2 18. Db4×d2 0—0

19. Ta1—d1 Tc6—c5 20. Sb5—d4 Tf8—e8

21. Sd4—b3 Tc5—c8 22. e2—e3 —

Angrepet på e2 er dermed parert og d5 må falle.

22. — — Dd7—a4 23. Dd2×d5 Tc8—c2

Dårlig synes D×a2 å være på grunn av Ta1 og T×a7.

rof gis tømestøp ruy svart røf sesøfjnun på d7—h7

10. Lf1—b3 — —

Hvit kunde ha spilt h2—h3 uten å tape tempoet, for svart hadde intet bedre enn dc. Men spørsmålet er om dette trekk sluttelig vilde vise sig nyttig eller skadelig. I mitt parti mot Chajes (Karlsbad 1923) vilde jeg gjøre dette forsøk, men min motstander valgte et hittil uvant forsvarssystem, og gav mig således ingen leilighet til det.¹⁾

10. —	h7—h6	11. Lg5—f4	—
-------	-------	------------	---

I mitt berømte parti Grünfeld—Aljechin skjedde her Lh4, uten at hvit opnådde noget derved.

11. —	d5×c4	12. Ld3×c4	b7—b5
13. Lc4—a2	Lc8—b7	14. 0—0	c6—c5
15. d4×c5	Sd7×c5	16. Tf1—d1	Dd8—b6

¹⁾ Disse anmerkninger er hentet fra Aljechins bok «My best Games of Chess 1908—1923».

tilkomme en ærestittel av «springer». Da der nu på 79. Kf3—g3 allerede truer Sd5—f4, 80. Kg3—f3 e3—e2, 81. Kf3—f2 Sf4—g2, foretar hvit ennu et siste fortvilet redningsforsøk, men det kan heller ikke mere hjelpe. En meget egenartet stilling, især når man betenker at den materielle likevekt fremdeles er for hånden.

79. c3—c4	b5×c4
80. b4—b5	Ke5—d6
81. b5—b6	Kd6—c6
82. b6—b7	Kc6—b7
83. Sa3—b5	Ld3×b1
84. Sb5—d6†	Kb7—c7
85. Sd6×c4	Lb1—f5

og hvit gav op.

Anmerkninger av F. Sämisch.

sig fullstendig avsides. Men den måte som Nimzowitsch utnytter sin fordel på er uovertreffelig, og i ordets bokstavelige betydning blir motstanderen klint på veggen.

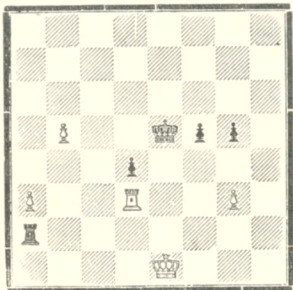
70. f3×e4	f5×e4
71. Sd3—e1	Sh5—f4
72. Se1—c2	Sf4—e2
73. Sd2—b1	Ld5—c4
74. Kh2—g2	Lc4—d3
75. Sc2—a3	Se2—f4†
76. Kg2—f2	Sf4—d5

Svart forsmår bonden h3; hans mål er fullstendig å knuse motstanderen.

77. Kf2—g3	e4—e3
78. Kg3—f3	Ke6—e5

Det er nådd. Hvit er aldeles lammet, og hans to så eiendommelig stående officerer kan virkelig ikke mere

Sluttspill nr. 48.

Hvit: Stoltz. Svart: Nimzowitsch.

Efter siciliansk åpning kom det til forbitrede posisjonskampe mellom den unge svenske og den fryktede stormester. Nimzowitsch stod alltid en smule bedre, men Stoltz ydet forbitret motstand, og partiet måtte sluttelig avbrytes. Det var et spørsmål hvordan det vilde gå, men den eldre og erfarne mesters sluttspillkunst kunde allikevel i siste øieblikk fremtvinge en avgjørelse.

49. — — Ta2—b2!

Det nærliggende og av mange tilskuere ventede trekk Ke5—e4 var ikke godt på grunn av trekkfølgen 50. Td3—b3 d4—d3, 51. b5—b6 Ke4—e3, 52. Ke1—f1!. Teksttrekket er innled-

ningen til en genial og vidt beregnet overlistelse av motstanderen.

50. a3—a4 g5—g4!!

Dette overraskende og dypt gjennomtenkte trekk kom uventet på nesten alle sammen — heller ikke motstanderen gjennomskuet det, og løp anelsesløst i den felle som var stillet for ham. Efter tårnbyttet fremtvinger svart nu et vunnet bondesluttspill; hvit burde i stedet ha besluttet sig til 51. a4—a5! Tb2×b5, 52. Td3—a3, og således ennu fått remis. Tårnsluttspill må, især i kritiske stillinger, aldri behandles passiv; så plausibelt enn 51. Td3—d2 ser ut, er det en avgjørende feil!

51. Td3—d2? Tb2×d2
52. Ke1×d2 f5—f4!

Pointet! Efter gjennombruddet og det følgende meget fine trekk Ke5—d6! Kan en av de svarte bønder ikke opholdes av den hvite konge — resten er lett. Omenn hvit har tre fribønder, kan de aldri bli farlige. Et interessant og lærerikt sluttspill.

53. g3×f4†	Ke5—d6!
54. a4—a5	g4—g3
55. a5—a6	Kd6—c7
56. Kd2—e2	d4—d3†
57. Ke2×d3	g3—g2

12

25. Td1—d2 Tc2×a2
På D×a2 følger 25. T×c2 og 26. Dd7. Ikke 25. De4 på grunn av Te8.

25. Td2×a2 Da4×a2

Vistnok har svart nu to fribønder på dromningfløien, men hans dromning står dårlig. Capablanca benytter her av leilighet til å begynne et angrep på svarts kongefløy.

26. Dd5—c6	Te8—f8	27. Sb3—d4	Kg8—h8
28. Lf4—e5	f7—f6	29. Sd4—e6	Tf8—g8
30. Le5—d4	h7—h6	31. h2—h4!	Da2—b1
32. Se6×g7	— —		

En elegant fortsettelse; dersom svart tar bonden, taper han direkte, som følgende varianter viser: 32. — T×g7, 33. D×f6 Dh7?, 34. Df8+ Dg8, 35. L×g7†; på 33. — De4+ følger 34. Kg1! Dh7 (eller g4) — ikke Db1+ på grunn av Kh2 — 35. D×h6+ Kg8, 36. D×g7+ D×g7, 37. L×g7 K×g7, 38. Kf1! og den hvite konge blokerer de svarte fribønder.

32. — —	Db1—g6	33. h4—h5	Dg6—f7
34. Sg7—f5	Kh8—h7		

Svart står på ingen måte til å redde mere.

35. De6—e4	Tg8—e8	36. De4—f4	Df7×f8
37. Sf5—d6	Te8—e7	38. Ld4×f6	Df8—a8+
39. e3—e4	Te7—g7	40. Lf6×g7	Kh7×g7
41. Sd6—f5+	Kg7—f7	42. Df4—c7+	Opgitt

Ammerkningene til og med 13de trekk stammer fra O. H. Krause i Skakbladet; han bemerker til hvits 16de trekk at «resten av partiet krever ingen kommentarer. Capablanca fører det lett og elegant til seir som alltid,

13

når han har avgjørende fordel». Noterne til partiets siste del er skrevet av Max Euwe for Tijdschrift van den Nederlandschen Schaakbond.

Til det 3dje parti skriver den argentinske avis «La Prensa»: Aljechin erklærte overfor oss at det hvite parti-anlegg ikke var fullstendig godt, og at, om Capablanca enn har vunnet spillet, må dette tilskrives den omstendighet at svarts 13de trekk ikke var det beste. Han føiet til at svart med 13. — — Sif6—e4 i det minste hadde fått et tilfredsstillende spill.

4. Avslutt dromninggambit.

spilt 23.—24. september.

Dr. A. Aljechin.	J. R. Capablanca.		
1. d2—d4	Sg8—f6	2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	d7—d5	4. Lc1—g5	Lf8—e7
5. e2—e3	0—0	6. Sg1—f3	Sb8—d7
7. Ta1—c1	c7—c6	8. a2—a3	a7—a6
9. Dd1—c2	— —		

Dermed er stillingen fra annet parti nådd, bare med den forskjell at hvit har spilt a2—a3 i stedet for c4×d5. Om a2—a3 sier Aljechin i sin bok: Grünfeld har sannsynligvis rett når han sier at dette er det beste trekk på dette sted. Men det beviser bare at hvits hele system eller i det minste trekket Dd1—c2 ikke gir mer enn utligning.

9. — — Tf8—e8

58. Kd3—e4	g2—g1 D	Opgitt. Nimzowitsch har dermed igjen levert et vakkert eksempel på sin underfundige sluttspillteknikk. Anmerkninger av F. S ä m i s c h.
59. Ke4—f5	Dg1—b6	
60. Kf5—g5	Kc7—d7	
61. f4—f5	Kd7—e7	

KLUBB og KRETS

Greåker. Som ny klubb tilsluttet Norsk Schakforbund er innmeldt *Greåker sjakk-klubb* med 15 mann.

Trondhjem. Den 25. februar blev tredje match om Star-pokalen spilt. Arbeidernes, Studentenes og Trondhjems sjakk-klubb stillet hver med 10 mann. Trondhjems sjakk-klubb hadde tidligere vunnet to aktier i pokalen, så kampen var avgjørende. Også denne gang vant klubben, og den vakre pokal blev dermed Trondhjems sjakk-klubbs ubestridelige eiendom. De enkelte resultater var følgende:

T.hjems S.		Arb. S.	
Bakøy	1	Bjerkan	0
Dahlby	1	Nilsen	0
Hårsaker	½	Gulbrandsen	½
Moslet	0	Alstadheim	1
Remen	0	Evensen	1
	2½		2½
T.hjems S.		Stud. S.	
Lars Hanssen	1	Reehorst	0
Lund	1	Ultvedt	0
B. Nordstrand	1	Smeby	0
Rojahn	1	Ustad	0
J. Sunde	1	Mønnes	0
	5		0
Arb. S.		Stud. S.	
Fuglseth	1	Hansen	0
Henriksen	½	Flood	½
Oversand	1	Jakobsen	0
Skogstad	1	Sivertsen	0
Thomassen	1	Schmidt-Nilsen	0
	4½		½

Nedenstående parti blev spilt under matchen.

471. Dronningbondespill.

E. Bakøy.	K. Bjerkan.	4. Sb1—c3	b7—b6
1. d2—d4	Sg8—f6	5. Lc1—g5	Sb8—d7?
2. Sg1—f3	e7—e6	6. e2—e3	— —
3. c2—c4	d7—d5		

Her kan hvit ved c×d e×d S×d5 vinne en bonde med godt spill.

6. — — Lf8—e7

7. Ta1—c1 Lc8—b7

8. Lf1—d3 d5×c4?

Åpenbart dårlig. Opgir kontrollen av punkt e4, og gir hvit c-linjen og diagonalen f1—a6.

9. Ld3×c4 Ta8—c8?

Bedre var: 0—0 eventuelt etterfulgt av c7—c5 eller Sf6—e4.

10. 0—0 0—0

11. Dd1—e2 — —

Lb7 må tas under behandling.

11. — — a7—a5

For etter La6 L×a6 D×a6 ikke å ha den svake bonde a7. Trekket medfører imidlertid nye svekkelser.

12. Lc4—a6 Lb7×a6

13. De2×a6 — —

Svakheten i svart damefløi er nu iøinefallende. Hvit utnytter konsekvent svarts svake åpningsspill.

13. — — Sf6—d5

14. Lg5×e7 Dd8×e7

Bedre var vel Sd5×e7. Nu blir svarts bondestilling ytterligere svekket.

15. Sc3×d5 e6×d5

16. Tc1—c2 De7—e4?

Hvortil dog? Med c7—c5 d×c5

b×c5 D×a5 f7—f5 Dd2 De6 kunde

svart, riktignok med bonde under, ha en chance til motspill.

17. Tf1—c1 Sd7—f6

18. Sf3—d2 De4—e7

19. Da6—b7 Sf6—g4

20. Db7×d5 Tf8—e8

21. Dd5—f3 Sg4—f6

22. Sd2—c4? De7—e6

23. a2—a3 c7—c5

Tilslutt kom han dog!

24. d4×c5 Tc8×c5

25. Sc4—d2 Tc5—g5?

Svart synes å øine angrepsmuligheter; men han blir dypt skuffet. Etter T×c2 T×c2 Te8—c8 og tårnbytte hadde svart enda remisutsikter.

26. Tc2—c6 De6—e5

27. Tc6×b6 Sf6—g4

28. Df3—f4 De5—d5

29. Sd2—f3 Te8—d8??

En bukk i tidsnød. Hvit kan slå tårn med dronningen.

30. Df4—d4?? — —

Hvit som også har det travelt overser tårngevinsten og spiller på dronningbytte!

30. — — Dd5—a8?

Dronningbytte var tvungent; men iallfall er jo partiet nu tapt.

31. Tb6—d6 Td8×d6

32. Dd4×d6 Tg5—g6

33. Dd6—d7 Opgitt.

Anm. av F. A. Rojahn.

Om Nordisk Sjakkforbund

skirver Martin Anderson, Gøteborg, i sin sjakkspalte i «Hvar 8 dag» 4. mars d. å.:

Vid Norsk Schakforbunds senaste kongress lær ha vœkts forslag om oppløsandet av det Nordiska Schackförbundet. Motiveringen var att sedan de tre nordiska länderna nu var för sig vuxit sig starka, och fått sina egna livskraftiga förbund, så funnes det inga vidare gemensamma intressen mer, och detta förbund hade inget vidare existensberättigande.

Det Nordiska Schackförbundet som bildades 1899 har spelat en stor roll i nordens schackliv, och verkat i hög grad befruktande på dess utveckling. Det är visserligen santt att det i detta avseende kan anses ha fyllt sin uppgift, men förvisso finnes det ännu många gemensamma intressen. Varför skulle man icke kunna tänka sig fortsatta nordiska turneringar då och då, och kreerandet av nordiska mästare. Sådana turneringar ha dock en vida större pondus än de nationella, där mästerskapen vinnas allt för lätt och hota att bliva legio. Och varför skulle man just i schack slita banden och motarbeta de strävanden som på de flesta intellektuella områden och bildningsgrupper göra sig gällande för att ena de tre nordiska folken?

Några ekonomiska skäl föreligga heller icke, ty numera betalas ju inga avgifter till förbundet, och dess blotta existens kostar ju ingenting.

Anordnandet av nordiska kongresser och turneringar vart annat år borde icke vara förenat med några större svårigheter, om blott något gjordes därför. Det blir ju för vardera nationen blott vart 6:te år, och för övrigt finns ju möjligheten att repartisera, så att utgiften icke bleve så betungande.

Vidare skulle det ju kunna tänkas att förbundets ekonomi genom event. donationer skulle kunna ordnas, så att några avsevärda uppoffringar icke behövde komma ifråga.

Under alla omständigheter finnas inga som helst vägande skäl för förbundets upplösning, och det är också att hoppas att det skall stanna vid blotta förslaget.

LITTERATUR

Das erste internationale Schachmeisterturnier in Kecskemét 1927. Kecskemét 1928. 174 store oktavsider. Heftet M. 8.—, innb. M. 10.—. Dette verk som Magyar Sakkvilágs redaktör, her. L. Tóth, i opdrag av Kecskeméter sjakkforening har utgitt, kan utgiveren være stolt av, det er en utmerket turneringsbok, stoffet er planmessig ordnet og meget oversiktlig bearbejdet. Boken innledes med en oversikt av Dr. A. Vajda over Ungarn, byen Kecskemét og sjakken. Dernest kommer en artikkel av H. Kmoch om sjakkturneringen i Kecskemét samt to gruppebilleder av deltagerne og 4 prospekter fra byen. Selve turneringsboken utgjør 150 sider, hvorav de 56 første sider utgjør en teoretisk bearbejdelse av alle de åpninger som blev benyttet, forfattet av H. Kmoch. Man får her en fyldig lærebokmessig oversikt over moderne turneringssjakk. Partisamlingen er ordnet efter åpningsvariantene. Dr. Aljechin og mester Nimzowitsch har glossert en stor del av sine egne partier. De øvrige partier er glossert av H. Kmoch (partiene fra innledningsgruppene) og G. Maróczy (partiene fra vinnergruppene). Verket avsluttes med prisdommernes beretning om tretrekkturneringen.

Var Dr. Tartakowers «Entfesselte Schach» de siste års morsomste turneringsbok, er dette den mest oversiktlige, eksemplarisk utstyrt med tabeller og trykk-tekniske vink som gjør at man i en håndvending kan finne hvad man behov har. Glosseringen er for det meste satt i petit, så meget stoff er samlet på innskrenket plass. Trykk og papir førsteklasesse.

Boken er i en hver henseende meget å anbefale. Den kan fåes gjennom Norsk Schakblad (mot forskuddsbetaling henholdsvis 8 og 10 kroner ÷ kurs-differens).

Korrespondanseturneringen.

Til turneringen meldte sig ialt 20 spillere, et tall som jeg sant å si blev gledelig overrasket over. Jeg nynner. Deltagerne er blitt delt i 3 grupper.

I klasse I (6 deltagere) spiller: 1. K. Bjerkan, Trondhjem; 2. Svend Haug, Skien; 3. W. Egeland, jun., Kristiansand; 4. J. Alstadheim, Trondhjem; 5. E. Jürgens, Oslo; 6. K. Kirkbak, Ålen.

I klasse II A (7 deltagere): 1. O. Kirkbak, Ålen; 2. L. Lie, Molde; 3. I. Brinck, Notodden; 4. J. Kristiansen, Strømmen st.; 5. T. Eggen, Levanger; 6. J. Edvardsen, Hammerfest; 7. H. Hansen, Skien.

I klasse II B (7 deltagere): 1. A. Olsen, Trondhjem; 2. F. R. Gundersen, Stavanger; 3. S. Renolen, Ålen; 4. K. Strande, Molde; 5. K. Josefsen, Hammerfest; 6. L. L. Kirkbak, Ålen; 7. H. Christiansen, Moss.

I hver gruppe er opstilt 3 premier, henholdsvis 20, 13 og 7 kroner, efter vinnerens ønske å levere i kontanter, sølvgenstand eller sjakkliteratur.

*

Deltagerne må være opmerksomme på at motstanderens siste trekk må gjentas i svaret, og at svartrekket bør helst understrekes. Trekkene må skrives fullt ut, ikke med forkortet notasjon. Alle kort eller brev vedrørende partiene må opbevares, og skal når det forlanges innsendes til turneringsledelsen.

Sverige. Ved den internasjonale turnering i Haag i sommer vil Sverige bli representert ved Allan Nilsson. Noget svensk lag blir det vel neppe.

Bernh. Kagan, den kjente sjakk-forlegger fra Berlin, har foretatt en kort sumultanturné i Sverige. Da han reiste hjem hadde han et sterkt inntrykk av at svenskerne også kan spille sjakk. Resultatene var: Malmø 10 +, 11 ÷, 13 =; Gøteborg 7 +, 12 ÷, 9 +; Stockholm 12 +, 7 ÷, 8 =; Uppsala 12 +, 8 ÷, 14 =. I Stockholm spilte han tre konsultasjonspartier med 3 konsulterende ved hvert parti, han tapte alle tre. Av 126 partier vant han 41, tapte 41 og gjorde 44 remis.

Frankrike. Den årlige turnering i Hyeres er blitt avholdt 23. januar—3. februar. Duchamp, Halberstadt og O'Hanlon delte 1.—3. pr. Maas fikk 4. premie.

PROBLEMER

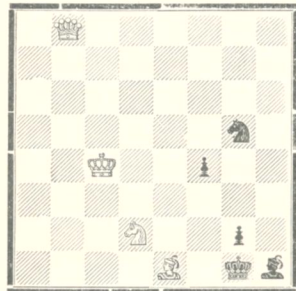
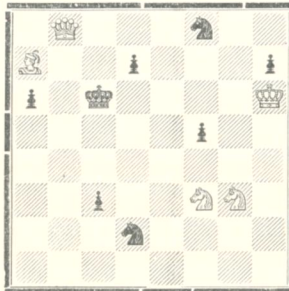
Løsninger.

November—december.

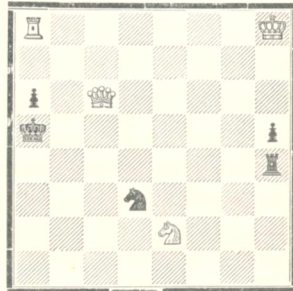
894. (Olsen) 1. Te3. S ∞ 2. Tc3†; d4. 2. Te5†; g×f 2. D×b8.
895. (Gundersen og Olsen) 1. Sf8.
896. (Dworak). 1. Dh1. Kb2 (Kd2). 2. K×c4; c3. 2. Ta2†; c×d. 2. Da1. Biløsning 1. Ta2†. Rettes ved at flytte Dronning til e6.
897. (Restad). 1. Sc6.
898. (Cristofanini). Forfatteren har visst uteglemt en sort bonde e3, da det tiltænkte 1. Sf5 strander paa De3† eller Dg5.
899. (Nield). 1. Ld4.
900. Havel). 1. Tg6 f×g. 2. Te3†; T×d4. 2. Tg3†; K×e4. 2. Tg4†; ∞ 2. Se1†. Desværre biløsning ved: 1. Tf4. Te7. 2. Le5.
901. (Restad). 1. De4. Kc5. 2. Lb4†; Kc7. 2. Dc6†; Re7. 2. Dc6.
902. (Wrobel). 1. Sf4.
903. (—→—). 1. Se7.
904. Fuchs). 1. Dc6.
905. (Restad). 1. La7.
906. (—). 1. Se2.
907. (—). 1. S×e6.
908. (Nield). 1. Db5.
909. (Knudsen). 1. Da8. K×T, 2. Lc5†; Tb2. 2. D×a3; Sf2. 2. Dh8†; Sf4. 2. Da5; ∞ 2. Td3†.
910. (Olsen). 1. Lc4. truer 2. g3; Ke5. 2. Se6†; Sh7 ∞ 2. Ld3†; Sg6. 2. S×e2; e1 (O). 2. D×e1.
911. (Mari). 1. Le7!
912. (Prytz). 1. Ta6. truer 2. Lg8†; L×h7 (Se6). 2. Td4†; S×h7 (Le6). 2. Sb3; Sf7. 2. S×e4.
913. (Niemeier og Weenink). 1. b4. truer 2. D×f6. L×c6. (Tg6). 2. Tf3; T×c6. 2. Tf1; T×f5. 2. Da4 (†); L×f5. 2. De6!
914. (Ebben). 1. La7. truer 2. Tg6; Td3. 2. T×f5; Ld3. Sd5; Sd3. 2. Se8; Sf3. 2. Td5.
915. (Schor). 1. Da1. La4. 2. Tf4; Ta4. 2. De1; T×b2. 2. Sb5I.
916. (Hærtong). 1. f4. L×f4. S×f4†; 2. Kf5. g×f. 2. K×f6.
917. (Kobatz). 1. Dh1. Lh2. 2. Da1; e4. 2. Dh8; f4. 2. De4; Se8. 2. Dh6.

Løsning til alle opgaver mottat fra G. (Oslo) og J. Jørgensen, (Langerøy).

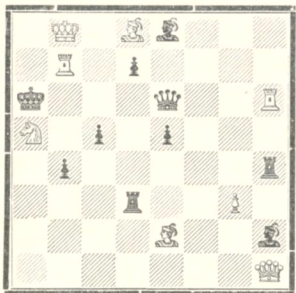
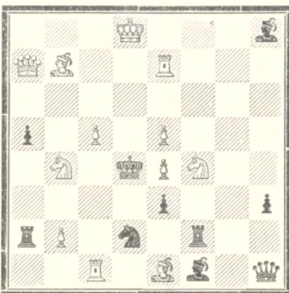
„Ceskoslovenske Sach“ problemturnering 1927.

930. V. Kosek.
1. premie.931. J. Beck.
2. premie.

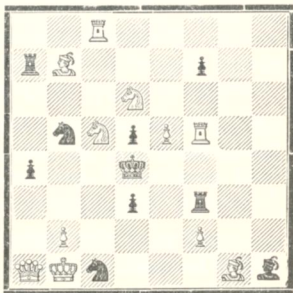
Matt i 3 træk.

932. J. Scheel.
3. premie.

„Magyar Sakkvilag“ problemturn. 1927.

933. O. Nögo.
1. premie.934. S. Lewmann.
2. premie.

Matt i 2 træk.

935. J. Hartong.
3. premie.

„Norsk Schakblad“s bedste problemer 1927.

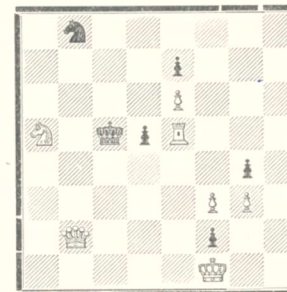
Av 3-træksopgaver er der av aarets originaler ikke saa mange at væige mellem, da et par av de bedste gaar ut p. gr. av biløslighet.

De som kommer i betragtning er nr. 802 av J. Scheel, nr. 840 av E. Eiglich og nr. 894 av O. M. Olsen.

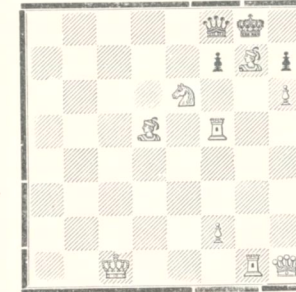
Av disse burde nr. 840 foretrækkes, hvis den hadde hat en mere klar form, og ikke arbeidet med flere trudsler. De øvrige 2 opgaver er vidt forskjellige av indhold, men staar heller ikke paa det nivaa som man anser at være en præmieopgaves.

Som den bedste anser vi nr. 894, den har fire rene mattstillinger med taarnet som den dominerende figur.

Av 2-trækkerne har vi særlig fæstet os ved nr. 804 og 805 av Ellermann, 843, 829 og 905 av Restad. Nr. 805 er en fin moderne opgave med dobbelt frigjørelse av hvit springer, som fremkommer ved at sort dronning stænger for taarnene, ved at imøtegaa truselen. Vi er dog ikke sikker paa om temaet ikke er fremstillet før. Av Restads opgaver gjør nr. 829 et tiltalende og friskt indtryk, det er en oppositionsopgave i stor stil, med et flott ventetræk, som imidlertid er høist nødvendig, da Da3† maa taes i betragtning. Alt tat i betragtning, finder vi at nr. 829 bør ha præmiensom den bedste 2-trækker.

894. O. M. Olsen, Oslo.
Præmiert som bedste
3-trækker.

Matt i 3 træk.

829. Birger Restad, Lille-
hammer.
Præmiert som bedste
2-trækker.

Matt i 2 træk.

Dødsfald.

Den danske problemforfatter dyrlæge J. A. Broholm, Fyn, er avgaat ved døden i en alder av 74 aar. Herr Broholm komponerte mest 3- og 4-trækkere av høi kvalitet, og fik bl. a. 1ste pr. i Nordisk Schakforbund 1917 for en 3-trækker.

Løsningsturnering.

Norsk Schakblad utbyder en løsningsturnering omfattende alle originalopgaver indtat i bladet fira og med dette nr. og aargangen ut.

Der vil bli git 1 points for hver rigtig løsning. For paavisning av bi-

løslighet, uløslighet eller umulig stilling blir der ogsaa git 1 points.

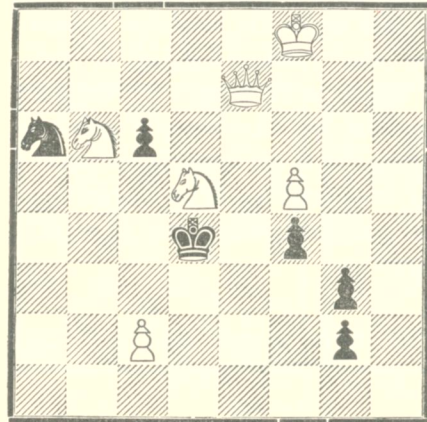
Der stilles 2 premier, eventuelt flere (hvis mange deltagere), til de bedste løsere, som har opnaadd flest points.

Indsendelsen av løsninger maa ske senest 1 maaned efter at vedk. nr. er kommet løseren ihænde.

Brevkasse.

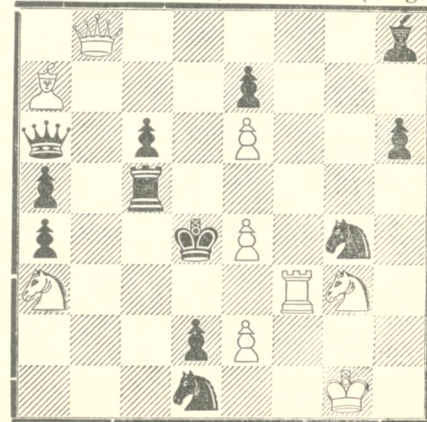
Tak for løsninger og problemer fra: B. R. (Lillehammer), G. (Oslo), Th. J. F. (Ottestad), E. G. (Hvittingfoss), F. D. (Bergen), M. H. (Prag): Herzlichen Dank! G. C. (Genua): Mate in one by e3—e4.

924. Th. J. Fjeld, Ottestad. (Orig.)

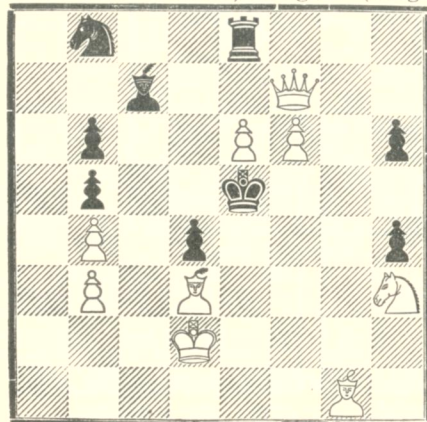
Matt i 3 træk.

925. Th. J. Fjeld, Ottestad. (Orig.)

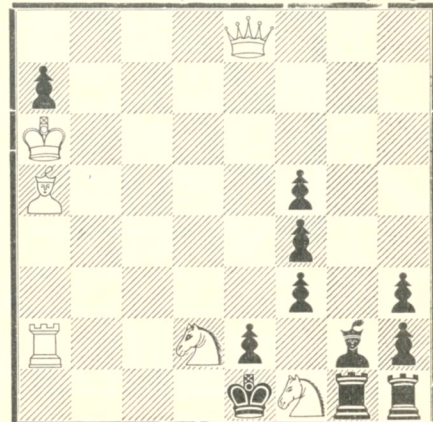
Matt i 2 træk.

926. Franz Dworak, Bergen. (Orig.)

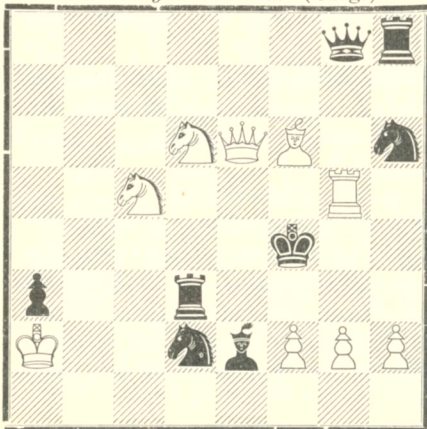
Matt i 3 træk.

927. B. Restad, Lillehammer. (Orig.)

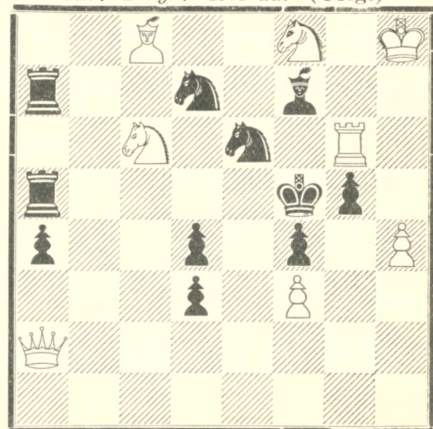
Matt i 2 træk.

928. Birger Restad. (Orig.)

Matt i 2 træk.

929. Birger Restad. (Orig.)

Matt i 2 træk.